ZIRC ÉS VIDÉKE

PRO URBE-DÍJAS KÖZÉLETI LAP

Új folyam 6. évf. 16. szám | Ára: 200 Ft | Megjelenik havi két alkalommal | 2023. szeptember 15.

Tisztelet a bányászoknak, dicsőség a Bakonynak!

Családias hangulatú rendezvénnyel, programok hosszú sorával ünnepelték a bányászokat Zircen, és emlékeztek a városunkban is mély nyomot hagyó szakmára. *Jagicza Attila* a bányászok és erdészek testvérségéről, a számunkra kinccsel felérő Bakonyról alkotott ünnepi gondolatokat.

A koszorúzók sorfala Zirc város bányásznapi megemlékezésén, miután tiszteletüket tették a bányász-emlékműnél

Zirc város hetvenharmadik bányásznapi megemlékezése az elmúlt évek hagyományainak megfelelően zenés ébresztővel vette kezdetét a város több pontján.

A bányász, erdész, kohász szakmák találkozásának jegyében a Pintér-hegyi Parkerdő Bányász Emlékhelyénél megtartott ünnepséget az egykori szénbánya közvetlen szomszédságából, Bakonynánáról érkező férfikvartett hangulatkeltő dalcsokra nyitotta meg.

Műsorvezetőként *Csaba Lilla*, a társszervező Békefi Antal Városi Könyvtár, Művelődési Ház és Stúdió KB munkatársa köszöntötte az egybegyűlteket. Hangsúlyozta, hogy Zirc életében fontos történelmi, kulturális és gazdasági múlttal rendelkezik a bányászat, amely egykor a városban és a környéken élők számára biztos megélhetési lehetőséget adott. A nehéz és veszélyes szakma megbecsülését, felidézését tudatosítani kell az utódokban is, hogy tovább éljen az emlékezetünkben.

Jagicza Attila, a Bakonyerdő Erdészeti és Faipari Zrt. vagyongazdálkodási főmérnöke ünnepi beszédében a családhoz hasonlította a bányászok és erdészek közötti viszonyt. Mint mondta, testvérként tekintenek a bányászokra, és bár sokfélék a két szakmai képviselői, a gyökereik közösek és sok olyan dolog van, amely a mai napig szorosan összeköti őket egymással. *(Folytatás a 3. oldalon)*

„Inkább tekerek, így kerék a világ!” – bemutatkozik az ANDANTE egyesület

Idén alakult az Andante Sport, Oktatási és Kulturális Egyesület, melynek tagjai évek óta aktív önkéntesei különböző városi és országos rendezvényeknek.

Az egyesületté alakulás indoka is az volt, hogy a tagok rendszeresen szerveznek és vesznek részt programokon, egyesületi formában pedig az önálló kezdeményezések megvalósítása hatékonyabb. A cél olyan szemlélet kialakítása, melyben az egészséges és környezettudatos életmód, a sport, a kultúra és a tudásbővítés értéket képvisel a felnövekvő generáció számára. Célunk továbbá, hogy a zirci és a környékbeli lakosoknak olyan lehetőséget kínáljunk a szabadidő minőségi eltöltésére, mellyel segítjük a családi és emberi kapcsolatok erősödését.

Egyesületté alakulásunkat megelőző években több alkalommal csatlakoztunk a Magyar Kerékpárosklub „Bringázz a munkába!” kampányához és szerveztünk a városban a fenntartható közlekedést népszerűsítő programokat, mint például a „Bringás reggeli” vagy a Bicibusz. Vezettünk az Aktív Magyarország által szervezett Bringás Vándortáborokat, mely eseményeket rendszeresen támogatták zirci és környékbeli vállalkozók, valamint a Zirc Városi Önkormányzat.

Az idei évben egyesületünk lehetőséget kapott arra, hogy a „Fenntartható közlekedésfejlesztés Zircen” című projekt keretén belül megvalósuló, kerékpáros közlekedést népszerűsítő, szemléletformáló rendezvénysorozathoz tartozó programtervet összeállítsa és megvalósítsa, a Zirc Városi Önkormányzattal együttműködve. A projektünk szlogenje: „Inkább tekerek, így kerék a világ!” *(Bővebben a 7. oldalon)*

Értékeltük, hogy értékelték!

A ZIRCikON fesztivál a kérdőívre adott válaszok tükrében

Első alkalommal és nagy sikerrel került lebonyolításra városunkban a ZIRCikON, a VEB2023 Európa Kulturális Fővárosa program támogatásával, annak kiemelt rendezvényeként. A pozitív visszhangokból és a fesztiválhoz kapcsolódó kérdőív kiértékeléséből is erre lehet következtetni. A válaszadásokból kiderül, hogy a vendégek nagyon elégedettek voltak a rendezvény szervezésével és lebonyolításával, a helyszíneivel és infrastruktúrájával, a kulturális és szórakoztató programokkal, továbbá a szolgáltatásokkal. *(5. oldal)*

Pénz- és gazdaságtörténeti kiállítás nyílt a Városházán

MEGHÍVÓ

Szeretettel várunk minden kedves érdeklődőt
a „Lendület” Középkori Magyar Gazdaságtörténet Kutatócsoport

Mindennapi élet a középkori Magyarországon
című tablókiállítására

és Szeiler János zirci lakos
pénzgyűjteményének bemutatójára

A tárlat helye: Városháza emeleti aulája
(8420 Zirc, Március 15. tér 1.)

A kiállítás **szeptember 11-től október 11-ig** tekinthető meg a Hivatal nyitvatartási idejében.

Az esemény szervezője Zirc Városi Önkormányzat, szakmai közreműködő dr. Vida Beáta történész, a Reguly Antal Múzeum és Népi Kézműves Alkotóház igazgatója

PÁLYÁZATI FELHÍVÁSOK

Zirc Városi Önkormányzat tulajdonában álló, Zirc 1364/12/A/23 hrsz.-ú (Alkotmány u. 3/B. I/5.)
lakás értékesítésére

Zirc Városi Önkormányzat tulajdonában álló, Zirc 1725 hrsz.-ú (Árpád utca 5.)
lakótelek értékesítésére

A beérkezési határidő mindkét pályázat esetében:
2023. szeptember 20. (szerda) 16 ^{00} óra

A részletes pályázati kiírások megtekinthetők:
A Városháza hirdetőtábláján, a város honlapján (www.zirc.hu), valamint munkaidőben a Zirci Közös Önkormányzati Hivatal Városüzemeltetési Osztályán. Zirc, Március 15. tér 1. fsz. 106. iroda, Tel.: +36-88/593-705, +36-30/8686-626

JAVASLATTÉTELI FELHÍVÁS *ZIRC SZOCIÁLIS ELLÁTÁSÁÉRT* KITÜNTETÉS ADOMÁNYOZÁSÁRA

A felhívás és a formanyomtatvány letölthető a www.zirc.hu városi honlapról, illetve a Zirci Közös Önkormányzati Hivatal Ügyfélszolgálatán igényelhető.

Az előírt formában elkészített ajánlásokat Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testület Emberi Kapcsolatok Bizottságához címezve,

a Zirci Közös Önkormányzati Hivatal Önkormányzati Osztályára kell eljuttatni 2023. október 6. napjáig.

Ezzel az akcióval megint mindenki jól járt!

Ismét egy sikeres ruhagyűjtési akciót bonyolított le a Zirci Járás Szociális Szolgáltató Központ. Összesen 2363 kilogramm ruhaadomány gyűlt össze két hét alatt.

Az idei második ruhagyűjtési akcióját augusztus 21. és szeptember 1. közötti időszakra hirdette meg az intézmény. A Segítő Kezek Háza épülete elé tiszta, hordható női-, férfi- és gyermek-ruhadarabokat, lábbeliket vártak, de le lehetett adni a még jó minőségű táskát, ágyneműt, függönyt, törölközőt is.

Nagyné Fáró Katalin intézményvezető örömmel számolt be az újabb eredményes gyűjtésről. Hozzáfűzte ugyanakkor azt is, hogy bár minden akció előtt kérik, hogy jó minőségű ruhákat hozzanak, mindig akad kidobni való szakadt, foltos, használhatatlan holmi. Ezer kilóra becsülhető az új gazdára talált adomány mennyisége, hiszen az akció ezúttal is börze formájában működött, nemcsak hozhattak, vihettek is.

Nagyné Fáró Katalin intézményvezető mutatja az összegyűlt adomány egy részét

A nagy mennyiségű ruha nem fért be egyszerre az autóba, két fordulóra volt szükség az elszállításához. Az intézmény vezetőjétől megtudhattuk azt is, hogy Budapest az első állomása az adománynak, ahol tovább osztályozzák azt, majd a harmadik világbéli országokban találják meg a rendeltetési helyüket.

Az adományért kapott pénzösszeget az intézmény ellátottjainak kirándulásaira fordítják. A Fogyatékosok nappali intézménye fiataljai Siófokon jártak, a pszichiátriai betegek és idősek majd ezután mennek.

Összességében mindenki jól járt az akcióval: az otthoni ruhásszekrények felszabadultak, a rászorulók jó minőségű holmihoz jutottak és még az újrahasznosítás szempontjai is érvényesültek: a további viselésre használhatatlan ruhadarabok géprongyként szolgálnak egy helyi vállalkozónál, a gombok pedig jól jönnek a Segítő Kezek Házának, hiszen tudjuk, hogy ott mindig zakatol a varrógép… *(Szerkesztőség)*

PROGRAMAJÁNLÓ: a Reguly Antal Múzeum és Népi Kézműves Alkotóház **ingyenes várostörténeti sétája** a Kulturális Örökség Napjai keretében **szeptember 16-án (szombaton) 16.00 órai kezdettel**. A séta – melyet *dr. Vida Beáta*, az intézmény igazgatója vezet – a múzeum udvaráról indul.

ZIRC ÉS VIDÉKE PRO URBE-DÍJAS KÖZÉLETI LAP

Felelős kiadó: Békefi Antal Városi Könyvtár, Művelődési Ház és Stúdió KB (8420 Zirc, József A. u. 1.) **Adószám:** 15569499-1-19
Telefon: +36 88/593-810 **E-mail:** zivi@zirckultura.hu
ISSN szám: ISSN 1215-4156 (Nyomtatott), ISSN 2631-0163 (Digitális)

Szerkesztő munkatársak: Kelemen Gábor, Csaba Lilla
Az újság példányonkénti ára: 200,- Ft. Előfizetési díj félévre (12 lapszám) 2.400,- Ft, egy évre (24 lapszám) 4.800,- Ft.
Megrendelhető a kiadónál, a www.zirckultura.hu honlapról letölthető formanyomtatvány kitöltésével.

Energiabeszerzésről és világításkorszerűsítésről is döntöttek

Két rendkívüli ülést is tartott Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testülete az elmúlt időszakban.

Lejárnak az önkormányzat és intézményei villamosáram és földgáz szerződései, ezért volt szükség energiakereskedőktől árajánlatok bekérésére. A képviselő-testület egyéves szerződések megkötése mellett döntött rendkívüli ülésén. A biztonságos működtetés érdekében a jövő évi költségvetés tervezésekor tizenötmillió forintos tartalékot is elkülönít az önkormányzat.

Az energiaválság-helyzettel összefüggésben, a fogyasztás csökkentése

Kétszer is tárgyalt rendkívüli napirendeket a testület

érdekében a képviselő-testület már korábban elhatározta a városi közvilágítás korszerűsítését. Az ebből a célból megindítandó közbeszerzési eljárás ajánlattételi felhívásának és dokumentumainak jóváhagyására is sor került.

Csetény Község Polgármesterének megkeresésére a képviselő-testület arról is határozott, hogy egy megállapodás formájában hozzájárul néhai Holitscher Károly zirci Felső-temetőben található sírhelyének felnyitásához és hamvainak a cseténi Holitscher Kastély és Látogatóközpontba történő áthelyezéséhez.

A következő rendkívüli ülésen főzőüst beszerzéséről született döntés az Alkotmány utca 16. szám alatti, közétkeztetést biztosító konyha üzemeltetéséhez. *(kg)*

Bányásznapi megemlékezés családias programokkal

(Folytatás az 1. oldalról)

A szónok felhívta a figyelmet, hogy bár egy tragikus eseményhez kötődik a szeptember eleji időpont, mégiscsak ünnepként éljük meg, márpedig, ha van ünnep, akkor vannak ünnepeltek is, és ha ajándékot kérhetnek ezen alkalomból a bányászok, erdészek, kohászok, azt is elmondta, mi lenne a kívánságuk.

A bányász szakma esetében már nem kevés, ha a mai kor emberétől megkapja a tiszteletet, hiszen a bányaművelés, a bányászat erősen átalakulóban van.

Jagicza Attila főmérnök ünnepi beszéde

Az erdész szakma kapcsán azt emelte ki, hogy a Bakonyra büszkének kell lennünk, hiszen ez a szűkebb hazánk, és sokaknak még ma is a kenyéradója. Eötvös Károly 1909-es művéből irodalmi nyelvet is tolmácsolt a szónok, az idézett sorok között elhangzott, hogy „a Bakony a nemzet történelmének egyik szakasza". Hozzáfűzte, hogy ha az elődeink rosszul végezték volna a munkájukat, nem lettek volna kellő tudás birtokában, akkor nem azt látnánk, amit „A Bakony" szerzője látott majd százhúsz évvel ezelőtt. Ugyanakkor azt is hangsúlyozta, hogy meg is kellett őrizni ezt a kincset, ezért az erdészek is tiszteletet érdemelnek. Bátran kijelenthetjük: van helyünk ezen a vidéken! – zárta gondolatait.

Az ünnepségen örömmel jelentették be, hogy *Véber Mihály*, a Duszén Kft. felelős műszaki vezetője a napokban megtartott országos, központi bányásznapi ünnepségen „Kiváló Bányász" miniszteri kitüntetést vehetett át a dudari szénbányászatban eltöltött ötvenéves eredményes munkásságáért.

Folytatásként a résztvevők együtt énekelték az erdész, kohász és bányász himnuszokat a Bakonynánai Férfikar közreműködésével, majd az emlékező szervezetek elhelyezték koszorúikat a bányász emlékműnél. A koszorúzást a Bakonyerdő Kürtöscsapat műsora foglalta keretbe.

A félévszázados munkásságáért magas rangú kitüntetést kiérdemlő Véber Mihály (balról) és Ottó Péter polgármester a rendezvényen

Az ünnepi gondolatokat és a méltó megemlékezést követően a szórakozásé volt a főszerep.

A kabaré címének megfelelően buszmegállóvá alakult át a filagória színpadja: *Szalayné Marika* és *Wenczel Rita* úgy nevettette meg a közönséget, hogy meg sem szólalt, ugyanis egy néma jelenetnek lehettünk szemtanúi, és csak a nézőtérről érkező hangos kacaj törte meg a buszra várakozás csendjét.

Már erre a derűs hangulatra épült rá *Keresztesi László* és *Kovács Ágnes Magdolna* színművészek műsora, akik operett és retro slágerekkel tovább fokozták a bányásznapi parádét. Még az estebéd is zenei kíséretet kapott, a finom falatok mellé *Pingiczer Szilárd* örökzöldeket szólaltatott meg zongoráján. Majd a harmonika hangja töltötte meg a teret, *Ivanovics Imre* és *Szórádi Kálmán* közös nótázásra invitált valamennyi jelenlévőt.

Az élőzenei sorozatot az ember hajtotta muzsikagép váltotta, *DJ Tehel Károly* retro diszkójára lehetett fergetegeset bulizni.

A parkerdő árnyékában, a délutáni órákban két hannoveri véreb is várta a fűben hasalva a gazdi utasításait: kísérőprogramként a kürtöscsapat sorait is erősítő *Horváth Róbert* vadászkutya-bemutatót tartott. *Litter Beáta* jóvoltából népi játszóház várta a gyerekeket, *Kelemen Anita* vidám meséi, mondókái tették még színesebbé a családi foglalkozást. KG

A rendezvény a Békefi Antal Városi Könyvtár, Művelődési Ház és Stúdió KB, valamint a Reguly Antal Múzeum és Népi Kézműves Alkotóház szervezésében, az Öreg-Bakony Barátai Egyesület, a Bakonyerdő Erdészeti és Faipari Zrt., a Bakony Elektronika Kft., a Bakonyi Finnbarátok Köre Egyesület, a Bányász Nyugdíjas Szakszervezet, a Duszén Kft., a Geoda 2013 Kft., a Verga Zrt., a „Zirci Városüzemeltetés" Nonprofit Kft. és Zirc Városi Önkormányzat együttműködésével valósult meg a VEB2023 Minipályázat segítségének is köszönhetően.

Zirci delegáció vendégeskedett Baróton

Augusztus 4-én várakozással telve indult el az erdélyi Barótra Zirc Városi Önkormányzat képviseletében a háromtagú delegáció, *Encz Ilona*, *Vachtler Erik* és *Viziné dr. Horváth Judit*.

Nyolcszáz kilométer megtétele után a baróti polgármesteri hivatalban *Benedek Huszár János* polgármester és csapata már ismerősként üdvözölt minket. Bemutatta *Józsa József* urat, aki aztán három napon át gardírozta kis különítményünket. A látogatás apropója a minden évben megrendezésre kerülő Barót Napok eseménye volt. A szombati ünnepélyes megnyitón a résztvevő testvértelepülési küldöttségek vezetői is köszöntőbeszédet mondtak. A zirciek nevében jómagam hálás szívvel köszöntem meg az újabb meghívást, és feltettem a kérdést, mi az, ami mindkét város életében a legrégebbi, 1990 óta működő testvértelepülési kapcsolatot élteti és táplálja. Egyértelműen az emberi kapcsolataink. Az emberi kapcsolatainkat pedig folyamatosan ápolni és gondozni kell, akár a Kis herceg az ő rózsáját – hívtam fel rá a figyelmet. A megnyitó végén a magyar és a székely himnusz sorai csaltak könnyet szemeinkbe, majd megkezdődtek a programok az Erdővidéki Néptánctalálkozóval és számos színes koncerttel. Mindeközben kis csapatunk az örömfőzés során serényen készítette elő a bakonyi betyárgulyást, amelyet nagy siker övezett, és munkánk gyümölcseként egy hamar kiürült kondér látványával büszkélkedhettünk.

Zirc város köszöntője a Barót Napokon (Fotó: Demeter Zoltán)

Vasárnap a baróti unitárius templomban megtartott ökumenikus istentiszteleten vettünk részt, melynek méltóságát a Szarvasi Rezesbanda közreműködése emelte magasabbra. Napunk díszebéddel folytatódott, ahol ajándékcsomagjaink kölcsönös átadására is sor került. Kevés az a kis ajándéktasak, amelyben Barót és Zirc a város egy-egy szeletét mutatja be a másiknak, de mégis a barátság ünnepének eszköze, mely a rengeteg találkozás, a régi és új ismerősök, a feltörő emlékek sokasága mellett emlékezteti a két települést a köztük lévő, élő kapcsolatra.

Estébe nyúlóan kabaréműsorok és koncertek szórakoztatták a jelenlévőket, majd a fellobbanó tábortűz körül örülhettünk együtt, egymásnak.

Városunk delegációja a vendéglátóval, Józsa Józseffel a Nyerges-tető kopjafáinál

Vendéglátónk, Józsa József székely vendégszeretettel mutatta be nekünk családját a közeli, festői fekvésű Bodos falucskában, ahol csodálatos tojáspatkoló és fafaragó alkotásaiba is betekintést nyerhettünk. Másnap felvitt minket a Nyerges-tetőre, és – rögtönzött idegenvezetést tartva – megmutatta az általa készített kopjafákat, bevezetett minket a kopjafafaragás rejtelmeibe és az általa használt szimbólumok jelentéseibe. Ízes beszéde, megélt hitelessége elvarázsolt mindannyiunkat. Utunkat a csíksomlyói kegytemplomba tett zarándoklattal folytattuk, ahol átérezhettük az országhatárok nélküli összetartozás szellemiségét, azt az erőt, amely – úgy gondolom – minden magyar számára az egyik legnagyobb kincsünkből, a hitünkből fakad.

Este próbáltuk megköszönni a lehetetlent, könnyes szemmel búcsúztunk vendéglátónktól és Baróttól, de nem sokáig, hiszen Zirc és Barót városából is mindig akad valaki, aki valamikor az év során otthonról hazamegy…

Viziné dr. Horváth Judit
jegyző

ZIRCikON – a zirci közösség valódi ereje

Május elején csöppentem bele Zirc kulturális életébe, mint a Békefi Antal Városi Könyvtár, Művelődési Ház és Stúdió KB frissen kinevezett intézményvezetője.

Még meg sem száradt a tinta a szerződésemen, máris egy nagyrendezvény szervezésének kellős közepében találtam magamat. Izgalmas történeteket hallottam az egykori Bulikról, alig vártam, hogy megismerkedjem a szervezőkkel. Rendkívül inspiráló érzés volt felfedezni, hogy a legendás Buli-stáb tagjai a város közösségi életének motorjai a mai napig: településvezetők, civil szervezetek tagjai, Zirc mindennapjainak aktív szereplői – dolgos emberek összetartó csapata.

Augusztus 11-12-én a város színes forgataggá változott. Felpezsdült a Rákóczi tér, gyermekkacajjal telt meg a piactér, Károly bácsi vidám integetése a kisvonatról a mai napig kedves emlékeket ébreszt a szívekben. A Bagolyvár, a Bakonyi Természettudományi Múzeum, a Reguly Múzeum, a Pintér-hegy vagy éppen az Alkotmány utcai színpad egy hatalmas rendezvénytérré alakult, csábító programkavalkáddal várta az érdeklődőket.

A háttérben mintegy 150 fő tette a dolgát – füvet nyírt, parkolót cölöpözött, szemetet szedett, mosogatott, vagy éppen a fellépő művészek öltözőjét készítette elő, esetleg padokat pakolt, kordonokat rendezett vagy a testvérvárosi delegációk vacsoráját tálalta fel. A Zirci Buli és a civil szervezetek tapasztalt veteránjai tartóoszlopként vitték vállukon az eseménysorozatot.

Bár kilométer hosszúságú forgatókönyv készült, felsorolni sem tudom, hányféle feladatot látott el ez a sok-sok szorgos kéz, hány órát dolgozott szívből a sok-sok csuda ember a tizenéves általános- és középiskolás diákoktól kezdve a szépkorúakig bezárólag azért, hogy a ZIRCikON a két nap alatt nagyon sok embernek okozzon emlékezetes pillanatokat.

Boldog vagyok, hogy ebben a Közösségben, ezért a Közösségért tevékenykedhetek.

Szeli Dóra Réka

A ZIRCikON fesztivál értékelése a kérdőívre adott válaszok tükrében

(Folytatás az 1. oldalról)

A válaszokból megállapítható, hogy a fesztivál gazdag és sokszínű kínálattal rendelkezett. Érkeztek ugyanakkor nagyszerű javaslatok, számos ötlet is a jövőre nézve. A válaszadók 81 százaléka nem tapasztalt semmilyen problémát sem, a további 19 százalék is csak kisebb észrevételekről írt, de ezeket mindenképpen fontolóra kell venni egy jövőbeni rendezvény szervezésekor, így ezúton is köszönjük a segítőszándékú, építő jellegű kritikát.

Legtöbben a közösségi oldalról értesültek a rendezvényről, továbbá még a barátok ajánlása is jelentős szerepet játszott.

Nagyszerű közönsége volt a ZIRCikON fesztiválnak (Fotó: Bakos Bálint)

Örömteli, hogy a válaszadók 97 százaléka tervezi, hogy részt vesz a jövőben is zirci programokon.

A rendezvény ajánlási mutatója is kiemelkedő, átlagosan 9,8-as értéket kapott egy 10-es skálán, ami azt mutatja, hogy a résztvevők szívesen ajánlják másoknak is a ZIRCikON-t. A fellépők közül is sokan kifejtették véleményüket szóban vagy a közösségi média felületén, köszönetnyilvánításukat fejezték ki, nem fukarkodtak a dicsérő jelzőkkel, szintlépésről is értekeztek.

Tizenkét helyszínen több mint ötven programot kínáltunk a látogatók számára.

Huszonkét fellépő színvonalas műsorának tapsolhatott a nagyszámú közönségünk, akik a kérdőív alapján 51 százalékban helyi lakosként, 26 százalékban Veszprém vármegye területéről, 14 százalékban a Dunántúlról, 8 százalékban Budapestről és 1 százalékban egyéb helyekről érkeztek hozzánk az eseményre. A legjobbnak értékelt programelemek között a nagykoncertek, a kézműves műhelyek és a gyerekprogramok álltak.

Ahhoz, hogy az újonnan életre hívott ZIRCikON a történelmi város egyik, ha nem a legjelentősebb rendezvényévé vált, nagyon sokan hozzájárultak a munkájukkal. A siker az önkormányzat és intézményei munkatársainak aktív részvételével, elsősorban a helyi közösségek elkötelezettségének és támogatásának volt köszönhető. A szervezésből és lebonyolításból csaknem hatvan fő vette ki a részét és közel nyolcvan önkéntes segítette az eredményes megvalósítást, kettejük élménybeszámolóját alább olvashatják.

A rendezvény szervezői, a Zirc Városi Önkormányzat és kulturális intézményei, a város civil közösségei köszönetet mondanak minden résztvevőnek az értékes visszajelzésekért, amelyeket a jövőbeli zirci programok előkészítésénél igyekeznek figyelembe venni.

Hevesiné Németh Marianna

„Megelevenedtek ifjúságom emlékképei”

GÉRING KLÁRA:

- Amikor először hallottam a ZIRCikONról, a fellépő együttesek névsoráról, az ifjúságom jutott eszembe, amikor pályakezdőként a híres Zirci Buli önkéntese lehettem. Bíztam benne, sikerül kamasz gyerekeimnek megmutatnom, milyen fantasztikus közösséget teremt egy ilyen rendezvény. Egyikük önkéntesként is feladatot vállalt, mi a kórussal felléptünk a rendezvényen. Így kerültünk bele az előkészítő megbeszélések kreatív társaságába. Sok ötlet, önként vállalt feladatok, egymásra találó segítők jellemezték ezeket az estéket. Végül résztvevőként és önkéntesként is itt voltunk ezen a két fantasztikus napon, akár magamról, akár a kórus lelkes tagjairól van szó. Péntek délelőtt elkezdődött a nyüzsgés, érkeztek a testvérvárosi küldöttségek, kíváncsiskodók. Magam délután kettőtől voltam „hivatalban” a múzeumban. Sok régen látott arc, rengeteg gyerek, izgatottan alkotó fiatalok és a fellépő Halász Judit – akivel személyesen is beszélhettem – a felvillanó emlékképek. Innen aztán egyenes út vitt az esti helyszínre, ahol még az „éjszakai műszakot” vállaltuk, éjféltől kettőig feleltünk a kulissza ellátásáért. Addig természetesen hallgattuk az együtteseket, akik láthatóan maguk is fantasztikusan érezték itt magukat. Szombaton korábban indult a munka. Az izgatott gyerekek, a programmal ismerkedő felnőttek, sok-sok kérdés, mosoly, barátságos köszöntés jellemezte a délelőttöt. Egy érdekes párbeszéd, ami jellemzi a közvetlen, oldott hangulatot az Alma együttes koncertje után. - Nem láttad anyukámat? – szaladt hozzánk egy kisfiú ismeretlenül, miközben hömpölygött a tömeg kifelé a nagy kapun. - Nem. Hogy hívják? - kérdeztük tőle. - Azt nem tudom, de … – és itt beszélgetni kezdtünk. Végül megegyeztünk, nem valószínű, hogy nélküle kimentek volna a rendezvényről. Mire eddig jutottunk, előkerült a család is, akik csak kicsit lassabban értek el a kapuig. Kiderült, hogy ismerjük egymást, és most már a csimotákat is.

„Köszönöm, hogy részese lehettem!”

JAKABNÉ KISS ÉVA:

- „…már négy zenekarral szerződtek…” „Miről van szó?”. „Nem hallottad? Új rendezvény lesz Zircen.” „De jó! Végre bulizhatunk egyet!”. Amióta Veszprémben dolgozom, kevés zirci információról tudok. Azért abban biztos voltam, hogy Zirc városa nem hagyja ki a lehetőséget, hogy csatlakozzon az EKF-programokhoz. Ezután megláttam a felhívást, hogy lehet jelentkezni önkéntesnek a rendezvény lebonyolítását segítve. Középiskolás fiammal – akinek jó alkalom lett a közösségi szolgálatot teljesíteni – csatlakoztunk a megbeszélésekhez. Ezek alkalmával mind jobban kikristályosodott előttem, hogy ez tényleg hatalmas rendezvény lesz, és minden segítő kézre szükség van. Az előkészületekben résztvevők közül szinte mindenkit ismertem, hiszen minden rendezvényen segítenek. Hétről hétre egyre több rész állt össze, a szervezők igyekeztek minden eshetőségre felkészülni. Nagy öröm volt számomra, hogy az önkéntesek ötleteit, vállalásait, véleményét meghallgatták, beépítették a programba. Engem végül a Reguly Antal Múzeumhoz irányítottak, ahol hárman informáltuk az érkező vendégeket, válaszoltunk a kérdésekre, segítettük az idelátogatókat, hogy minél több élményben legyen részük. Nagyon jól éreztük magunkat, gyorsan repült az idő, hiszen sokan fordultak hozzánk tájékoztatásért. Miután a múzeumnál befejeződtek a programok, az Alkotmány utcai rendezvényterületre vettem az irányt. Láttam azt, hogy családok szórakoznak, baráti társaságok együtt ropták a táncot a jobbnál jobb zenekarok színvonalas zenéjére. Hallottam az együttesek és stábjaik elismerő szavait a szervezésről és a nagyszerű közönségről. Sok tapasztalattal és élménnyel gazdagodtam. Magammal viszem azt a hihetetlenül jó érzést, amikor azt láttam, hogy több ezer ember jól érzi magát, a rengeteg mosolyt, nevetést, önfeledt táncot és éneklést, elégedett arcokat. Köszönöm, hogy részese lehettem!

LÁNYOK, ASSZONYOK
AZ EGYKORI ZIRCEN 2.

A polgári iskola

A zirci elemi iskola elvégzése után, mivel az Isteni Szeretet Lányai rendnek nem volt helyben polgári iskolája, a lányok Veszprémben, zárdában tanulhattak tovább. Az Irgalmas Nővérek vezetése alatt álló un. Ranolder Intézetben 1892-től volt polgári tagozat. Az 1900-as évek első évtizedeiben itt tanultak a zirci Teufel, a Kukoda, Streibl, Amberg, Wilde lányok. A szokásos tantárgyakon kívül a lányok tanultak festeni, és nagy súlyt helyeztek a kézimunkázásra (úgy is hívták az intézményt, hogy „cérnaegyetem").

A zirci iparosok, kereskedők, vendéglátósok, gazdák is szerették volna, ha lányaik polgári iskolai végzettséget szereznek. A középosztályokban egyre inkább elvárták, hogy lányaik középfokú iskolát is végezzenek. Zirc község a lakóinak számát tekintve államilag nem volt kötelezve polgári iskola létesítésére, de az itt lakóknak nagyon hiányzott ez a továbbtanulási lehetőség. A felmérések szerint évente 40-50 lány és ugyanennyi fiú szeretett volna magasabb iskolai bizonyítványt szerezni. A fiúknak megoldás volt a napi vonatozás Veszprémbe, ahol a piaristáknál, vagy felsőkereskedelmi iskolában tudtak továbbtanulni, a lányok esetében ez nem volt lehetséges. Maradt tehát az, hogy intézetekben vagy családoknál keressenek szállást.

Az 1920-as években Zircről néhány kislány Cellbe ment tanulni, ahol az Isteni Szeretet Lányainak volt polgári iskolai tagozata. A zirci szülők nagyon kérték, hogy lányaik helyben, magánúton tudják elvégezni a polgári iskolát. Így az Isteni Szeretet Lányai tanították a lányokat, órarendszerű beosztással, de összevont osztályokkal. A tanítás egyik helyszíne az óvoda saroképülete, a másik az apátsági udvar jobb oldalán található tanterem volt. Vizsgáztatni Nyergesújfaluból jöttek a nővérek, ahol hivatalosan működött polgári iskolájuk. Ez a megoldás mintegy 15 évig tartott, de a törvényi rendelkezések megváltozásával 1941-től jogilag csak állami előkészítő tanfolyam működhetett.

1942 szeptemberében megindult Zircen az oktatás. A kiváló tanárokból álló tantestület vezetője dr. Naszályi Emil ciszterci rendi főiskolai tanár volt, a három ciszterci rendi gimnáziumi tanár: dr. Bartók Egyed, Rokonai Simon, Szabó Vilmos mellett az Isteni Szeretet Leányai nővérek közül Antal M. Leontin, Bajnok M. Inviolata, Stampfel M. Alice különböző tárgyakat, Riedl M. Ilma rajzot, Tecsői M. Celesztin kézimunkát tanított. A világi tanárok Masszi József igazgató-tanító és Létray Gyula okleveles tanító, apátsági karnagy voltak. A beíratáskor, az adminisztratív munkák végzésében dr. Harangi Lászlóné működött közre.

A tanároknak az iskolaév folyamán kapcsolatuk volt a szülőkkel, figyeltek a lányok egészségi állapotára, tisztiorvos is vizsgálta őket, három kirándulást szerveztek, az állami és egyházi ünnepeken részt vettek, műsort készítettek, színdarabot, énekes jeleneteket adtak elő. Nagy súlyt helyeztek a vallásos nevelésre, használtak oktatófilmeket, szerveztek szünidei programokat a lányoknak. Rendelkezésükre állt könyvtár is, a Kis Mária Kongregáció könyveit több ajándékkönyvvel kibővítve használhatták a tanulók.

Polgári iskolások Zircen, 1924-ben

A tanév végi vizsgákat 1943 júniusában tartották, mint a győri állami polgári leányiskola tanulóit a Győrből jött nővérek vizsgáztatták, majd az évzárón az Apát-díjat a tanfolyam legjobb növendéke, Neumann Cecília első osztályos tanuló kapta.

A polgári iskola befejezése után a lányok a veszprémi Angolkisasszonyoknál érettségi vizsgát tehettek, ahol vagy kereskedelmi vagy tanítónői szakirányon tanulhattak. Az Irgalmasoknál is lehetett még felsőbb osztályokat elvégezni. A lányok aztán valamilyen szakirányú tanfolyam elvégzése után Zircen munkába állhattak, irodistaként a bíróságon, ügyvédi irodákban, közhivatalban. A postán is dolgoztak zirci lányok, 1913-ban Punk Erzsike jó sikerrel tette le Sopronban a postatávíró és -távbeszélő vizsgát, de Xeravits Erzsébet és Stadler Mária is dolgozott a postán. Több lány a tanítói, tanári pályát választotta, valamint ápolónőként, boltosként, a vendéglőkben és a trafikokban is dolgoztak.

Miután a lányok az iskoláikat elvégezték, 18-19 éves korukra rendszerint elvégeztek egy-egy varró- vagy főzőtanfolyamot, ami után férjhez mentek, vagy még mesterséget tanultak, lehettek például kalaposnők, szabónők. Ebben az életkorban szinte kötelező volt tánciskolába járni, hogy a bálokon meg tudjanak jelenni, de tanultak énekelni, zongorázni. Részt vettek a korosztályuk számára szervezett egyesületekben, a Mária Kongregáció, a Kalász Lányok tagjai voltak. Zircen különösen sok

Zirci lányok 1940 körül: Punk Magdi, Radovics Luci, Rezeli Tutti, Udvardy Aranka, Punk Rózsi

működvelő színházi előadás volt, szívesen szerepeltek ezekben is. Télen korcsolyáztak, nyáron mehettek a strandra, vagy kirándulni, teniszezni.

A lányok otthon sem maradhattak tétlenül, ilyenkor kézimunkáztak. Az otthoni vallásos nevelés példája, hogy péntekenként a kis házi oltárukra virágot vittek, mécsest gyújtottak. Fontos volt a gondoskodásra nevelés, vigyáztak a kisebb testvéreikre, segítettek az idősebb vagy beteg rokon ápolásában.

Cuhavölgyi Klára

Köszönet a segítségért Németh Gábor könyvtárigazgatónak. A fényképeik közlésének lehetőségéért Czuhavölgyi Mariannát, Lőrincz Margitot, dr. Stadler Jenőt illeti köszönet, a többi kép a családi fényképalbumból való.

IRODALOM:

- Beszámoló a zirci polgári leányiskolai előkészítő tanfolyam működéséről az 1942-43. tanévben. (Kisnyomtatvány). Ott Lajos kiadása, 1943. 8. p.
- Kéri Katalin: Leánynevelés és női művelődés az újkori Magyarországon. Kronosz Kiadó, 2018.
- Padányi Lajos: Az Isteni Szeretet Leányairól elnevezett római katolikus polgári leányiskola. =Nyergesi Hírmondó, 2011. augusztus
- Szécsi Noémi: Lányok és asszonyok aranykönyve. Szépség, egészség, termékenység és szexualitás a 19-20. század fordulóján. Park Kiadó, 2019.
- Zirc és Vidéke korabeli számai

Sport, kultúra, tudásbővítés – „ANDANTE” néven új zirci egyesület alakult

(Folytatás az 1. oldalról)

A július-augusztus-szeptember során megvalósuló programsorozat célja olyan szemlélet kialakítása, melyben a fenntartható közlekedés kiemelkedő jelentőséggel bír. Évek óta tapasztaljuk, hogy a városban növekszik az autós forgalom, a tanítási időszakban gyakran már a reggeli parkolás is problémát jelent. Szeretnénk, ha a város lakossága is saját felelősséget érezne abban, hogy városunkat élhetőbbé tegyük. A döntéshozók feladata az infrastrukturális háttér megteremtése, melyre a szándék és a törekvés megvan. A mi feladatunk ezzel párhuzamosan pedig az, hogy bizonyítsuk, számunkra fontos az élhető város kialakítása és ezért egyéni és társadalmi szinten is részt tudunk vállalni. Ebben szeretnénk a lakosságot megszólítani, támogatni, segíteni, valamint a fenntartható közlekedési módokat valódi, kedvelhető alternatívákká tenni.

Ezen szemléletformálásnak sok eleme van. Figyeljünk egymásra, vigyázzunk egymásra!

A közlekedésben fontosnak tartjuk a közös gondolkodást, a tenni akarást, az egymásra figyelést, a toleranciát, a biztonságos közlekedés alapjainak megtanítását már az óvodás kortól.

Igyekeztünk a programjainkat úgy összeállítani, hogy ne csak a közlekedési alternatívák, hanem a kulturális értékeink megismerése, közvetítése is részét képezze egyes eseményeknek. Az eddig megvalósult rendezvényeink között szerepelt egy városi kerékpártúra sorozat, melynek elemei voltak: Zirc történelmi emlékhelyeinek megismerése *Kirmer Anna*, a Reguly Antal Múzeum és Népi Kézműves Alkotóház etnográfusának vezetésével, a második alkalommal a város körüli apátsági tavakat ismertük meg, ezt egybekötöttük a sörmanufaktúra-látogatással. Ezt követően az Agrárműszaki Emlékek Gyűjteményéhez tekertünk a Zircet Kardosrét városrésszel összekötő kerékpárúton. A negyedik tematikus tekerésünk alkalmával a Zirc város történetét kutató *Cuhavölgyi Klára* kísért el minket és mesélt sok érdekes emléket, történetet a város múltjából, melyet régi képekkel is illusztrált a túránk megállóhelyein. Ezek között volt az egykori Postás Üdülő, a Kórház, a Művelődési Ház, a régi mozi, a Zárda, és a Széchenyi utca tornyos házainak történetét is hallhattuk. Nagyon sokat megtudhattunk a város és a benne élő emberek múlt századi történetéről.

Lapunk helytörténeti cikkírója, Cuhavölgyi Klára fényképet mutat a bringásoknak a Postás Üdülőről a várostörténeti túrán (Fotó: Boross László)

A nyár folyamán felállítottuk a Zirc Városi Önkormányzat által beszerzett mobil KRESZ-parkot az általános iskola mögötti aszfaltos pályán, melyet az óvodások vehettek birtokba. Egy héten keresztül hatvan óvodás közlekedhetett a pályán, az utolsó napon pedig a gyermekek játékos, interaktív előadás keretében ismerkedhettek a biztonságos közlekedés szabályaival s mélyíthették el a már meglévő tudásukat. Kétkerekű járműveikkel az elindulást, a megállást, a jobb oldalon való haladást gyakorolhatták s a legfontosabb jelzőtáblák jelentését is volt alkalmunk megbeszélni. A kis ovisok igazán tájékozottak voltak, hiszen az óvodában is évről évre foglalkoznak a közlekedésbiztonsággal.

Egyesületünk a ZIRCikON rendezvényen is képviseltette magát. Egészségsátrunkban vérnyomás-, vércukorszint-, testsúly mérésére, testzsír-, izomszövet értékek megismerésére s az újraélesztés helyes technikájának kipróbálására, gyakorlására is

A biztonságos közlekedésre nevelést is fontosnak tartják (Fotó: ANDANTE)

volt lehetőség önkéntes szakemberek bevonásával. A sátrunkat közel százan látogatták meg. A gyerekeket interaktív játékokra hívtuk, így közvetítve számukra az egészség megóvásának fontosságát, a helyes táplálkozás és a rendszeres mozgás szerepét.

A Balaton Bike Tour-ral együttműködve az elektromos kerékpárokkal, működésükkel is megismerkedhettek az érdeklődők, ki is próbálhatták azokat. A kezdeti távolságtartás után rendkívül népszerűvé vált ez a lehetőség több korosztály számára is.

A programsorozat részét képezi a város körüli kerékpáros túraútvonalak felfedezése, bejárása. Több alkalommal szerveztünk tereptúrákat felnőtteknek és gyermekeknek egyaránt. Ennek eleme a pedagógusok számára szervezett „Pedagógus Piknik” kerékpártúra, melyet a város oktatási intézményeiben dolgozó pedagógusok számára szerveztünk. A találkozó helyszínén, a Zöldág Lovasudvarban paprikáskrumplit főztünk és palacsintát sütöttünk. Az olaszfalui helyszínt két irányból is meg lehet közelíteni. A hosszabb út táblákkal jelzett kerékpáros túraútvonal, mely Zirc-Tündérmajoron, Zirc-Aklin, Lókúton és Eplényen át vezet Olaszfaluba, majd onnan a Mayer-tó felé lehet visszaérkezni Zircre.

Az extrém kerékpározást kedvelők örömére szeptember elején a Rákóczi téren került megrendezésre a TRIAL SHOW Hungary bemutatója, melyet Jammal beatbox zenés produkciója egészített ki. A rendezvényre sokan el-látogattak. Akinek pedig volt kedve, ki is próbálhatta a triálos fiúk által összeállított ügyességi pályát.

Népszerű volt a TRIAL SHOW a főtéren

A tanév megkezdése után, a gyermekeket aktívan bevonva az eseményeinkbe újra megszervezzük a bringás reggelit, melyre nem csak az óvodába, iskolába igyekvőket várjuk, hanem azokat is, akik a munkába kerékpárral közlekednek.

Segítve a reggeli iskolába tekerést a bicibuszt is megszervezzük újra, melynek lényege, hogy reggel egy meghatározott útvonalon csatlakozhatnak hozzánk kerékpárral az iskolába igyekvő diákok. Mind a két rendezvény a Magyar Kerékpárosklub „Bringázz a munkába” kampányának része, melyhez évek óta csatlakozunk.

A projekt keretén belül meghirdettük „KÉPkeréken” fotópályázatunkat. A beérkezett 22 képre a közösségi oldalon lehetett szavazni. A legtöbb lájkot kapott kép készítője tízezer forintos sportszer-utalvánnyal gazdagodhatott.

Szeptember folyamán újra felállításra kerül a mobil KRESZ-park. Ebben a hónapban már nem csak az óvodások gyakorolhatnak rajta, hanem a kisiskolások is megismerkedhetnek a jelzésekkel, közlekedési lámpákkal. A tanórák programjába jól beilleszthetők ezek az ismeretek.

Terveink között szerepel egy kerékpárverseny lebonyolítása is.

A rendezvényeinken résztvevőknek apróbb ajándékokkal, praktikus kiegészítőkkel kedveskedtünk.

Detre Anita, Barcsai Beatrix

Magyar bajnoki cím szökéssel és jelentős előnnyel

Mindhárom érem megcsillant a zirci Acél-Vakond Kerékpáros Sportegyesület versenyzőinek nyakában a Nagyvelegen megrendezett Garmin Trail Zone Master OB-n és nyílt futamon.

Tajthy Ferenc (a jobb oldali képen középen) remek teljesítménnyel szerezte meg kategóriájában a magyar bajnoki címet és a nyílt futamban is eredményesen szerepeltek az Acél-Vakond Kerékpáros Sportegyesület versenyzői a nagyvelegi körpályán (Fotók: Kaiser Erika)

Az eredeti fonyódi helyszín helyett a már ismertté váló nagyvelegi körpályán rendezte meg a Trail Zone az idei Master Országos Bajnokságot, két nyílt futammal lehetőséget adva a versenyezni vágyó fiatalabbaknak is – mondta el *Orosz Péter*, az Acél-Vakond Kerékpáros Sportegyesület elnöke, aki büszkén sorolta az általuk elért újabb kiemelkedő eredményeket.

Elöljáróban megtudtuk, hogy a Master1 és a Master2 korosztályoknak 100 kilométeres távon 1500 méter szintet kellett teljesíteniük. Azonban ez sem rettentette el a zirci bringásokat, az Acél-Vakond taktikája tökéletes eredményeket szült, még az ellenfelek is elismerő szavakkal szóltak róla.

Tajthy Ferenc Master1 kategóriában egy perces előnnyel és egy hetven kilométeres egyéni szökéssel érdemelte ki a magyar bajnoki címet. Klubtársa, *Kiss Norbert* Master3 kategóriában ezüstérmet szerzett. A nyílt futamban is letették névjegyüket a „vakondok”, *Péteri Niké* első, *Magyarósi Orsolya* harmadik helyezést ért el.

A dobogós helyezések mellett további szép eredményekkel zárta a versenyt a zirci egyesület. Master1 korosztályban *Kutács Zsolt* ötödik, *Apró Csaba* hatodik helyen érkezett célba, a rövid táv nyílt futamában *Orosz Lili* ötödik helyen fejezte be a versengést.

Az egyesület tagjai közül *Horváth Tamás*, *Reinodli Ákos*, *Kiss Ádám György*, *Torma Dávid* és *Dombi Gábor* képviseltette még magát a nagyvelegi körpályán.

Az Acél-Vakond Kerékpáros Sportegyesület első félévi mérlege sem akármilyen: tizenöt versenyen húsz érem termett a számukra, miközben kilenc új versenyzővel erősítették meg a csapatukat. Közülük többen remekül mutatkoztak be, hozzájárulva az egyesület eredményes időszakához.

KG

Zirci teniszező kiváló eredménye Keszthelyen

Szeptember elseje emlékezetes nap lesz egy Pro Urbe-díjas zirci lakos, *dr. Szalay Attila* újságíró számára, aki egy rangos nemzetközi MASTERS tenisz versenyen bronzérmet szerzett vegyespárosban a ceglédi *Oláh Katalin* partnereként.

A csaknem fél évszázados múlttal rendelkező, felújított Helikon hotelben megtartott ünnepélyes fogadáson a város polgármestere, *Manninger Jenő* köszöntötte az öt kontinensből húsz országot képviselő, több mint kétszáz versenyző közel felét. A Magyar Szeniortenisz Szövetség főtitkára, *Bibók Tamás* pedig természetesen angol nyelven is üdvözölte a világklasszis vendégeket – többek között az Ausztráliából érkezett *Paul McNamee* ötszörös Grand Slam-győztes teniszpáros királyt.

A világbajnok a fotó jobb oldalán látható a szép eredményt elérő zirci polgár mellett, aki egyébként heti két-három alkalommal szorgalmasan készül a hazai és nemzetközi megmérettetésekre… *(Civil tudósítónktól)*

